

**Рекомендації класному керівнику з корекції проблем та розвитку потенційних
можливостей учениці 9-А класу школи *****
Ірини *******

Загальні відомості про ученицю

Дата народження учениці: 11.11.1999 року.

Практичний психолог: *Валентина*

Дата опитування учениці, класного керівника, родини: 28.09.2016

Соціальний стан: *повна сім'я*

Домашня адреса: *****

Життєва активність учениці в конструктивних видах діяльності, на думку класного керівника, знаходиться на середньому рівні. Активність слід підтримувати й розвивати, орієнтуючись не тільки на характер інтересів і захоплень, але й поступово залучаючи й зацікавлюючи її видами діяльності, до яких вона на даний час є байдужою.

- у *дозвільно-ігровій діяльності активність*: середня. Учениця в оптимальному обсязі приділяє увагу дозвіллю; разом з тим важливо встановити, який зміст телепередач (сайтів, інших джерел інформації) приваблює її найбільше: чи є вони особистісно-розвивальними або навпаки, сприяють будь-яким викривленням особистісного росту.

- у *фізично-оздоровчій діяльності активність*: низька, що відзначається недостатньо сформованою фізичною активністю. Необхідно виявити причини низької активності учениці у фізично-оздоровчій діяльності (зокрема, чи не пов'язане це зі станом здоров'я або хронічною втомою). Якщо учениця не має ніяких протипоказань до занять фізкультурою, слід частіше й активніше залучати її до занять спортом, зацікавити її на конкретних прикладах ідеєю фізичного самовдосконалення;

- *предметно-перетворююча активність* знаходиться на низькому рівні. Необхідно стимулювати предметно-творчі здібності в трудовій діяльності. Слід визначити причини низької активності учениці у предметно-перетворюючій діяльності. Якщо проблема у слабкій сенсомоторній координації (незграбність, незручність рухів рук), необхідно послідовно дозувати навантаження (дещо знизити рівень вимог до даної учениці та не підвищувати рівень складності завдань, поки вона не продемонструє закріплену навичку), тобто сформулювати індивідуальний план навчання та розвитку. Якщо причиною виступає загальна астеничність учениці, необхідна консультація лікаря-невропатолога. Причиною може бути також орієнтація учениці виключно на внутрішні (розумові) форми активності, тобто якщо вона демонструє саме в них достатню продуктивність, недоцільно вимагати від неї високої успішності саме у предметно-перетворюючій діяльності;

- активність у *навчально-пізнавальній діяльності* проявляється на середньому рівні. Слід виявити коло питань і проблем, до яких учениця проявляє найбільший інтерес, для того, щоб підтримувати і заохочувати даний інтерес, стимулювати ріст її пізнавальної активності в цілому. При цьому слід звертати увагу учениці на зв'язки та залежності, що існують між різними областями знань;

- *соціально-комунікативна активність* реалізується на середньому рівні. Дана активність учениці загалом знаходиться в оптимальному діапазоні, але разом з тим, слід звернути увагу на характер її стабільності, тобто чи не відмічаються виражені перепади у спілкуванні учениці, коли підвищена комунікабельність змінюється на виражену замкненість. Якщо це так, то це може вказувати на підкреслену лабільність психіки, яка свідчить про певну вразливість особистості, що потенційно відображається на адаптації та навчальній успішності;

- *громадсько-корисна діяльність* проявляється на низькому рівні. Низька активність учениці у громадсько-корисній сфері діяльності може бути безпосередньо пов'язана з її недостатньою соціалізацією в даному колективі або з проблемним статусом ("ізолювана", "пасивна", "деструктивний лідер" і т.д.). Тому, враховуючи характер міжособистісних стосунків, слід залучати ученицю, перш за все, до спільних колективних доручень, включаючи її в учнівські мікрогрупи з позитивним психологічним кліматом та взаємопідтримкою;

- *національно-громадянська діяльність* знаходиться на низькому рівні. Враховуючи слабе вираження громадянських якостей учениці, необхідно активно включати її в групи національно-патріотичної спрямованості, розвиваючи в неї почуття гордості за свою країну. Також доцільним є особисте доручення вести або організовувати групові заняття (доповіді, ігри, тренінги), присвячені історії України з урахуванням сучасних досягнень;

- *у духовно-катарсичній діяльності* учениця демонструє середню (помірну) активність. Необхідно всіляко підтримувати та направляти виражений в певному ступені потяг учениці до духовного розвитку. Особливе значення має допомога у виборі конкретних духовних авторитетів та ідеалів, що відповідають особливостям інтересів та психотипу учениці. В зв'язку з цим необхідно більш глибоке дослідження її особистості, далі - підбір літератури, кінофільмів, прикладів світового живопису, описів історичних подій і т.д.

Взаємостосунки та соціальний стан учениці в класному колективі у підсистемі неофіційного спілкування з однокласниками та психоемоційні контакти з ними знаходяться на середньому рівні розвитку. Для того, щоб підвищити рівень позитивних емоційних взаємовідносин учениці з однокласниками, необхідно якомога частіше залучати їх до системи ділових відносин, наприклад, організувати спільне виконання ними громадських доручень або заохочувати до інших форм позакласної роботи.

Учениця має достатню підтримку в класному колективі. Вона легко пристосовується до соціуму, легко долає труднощі у спілкуванні з ровесниками та педагогами. Високий рівень соціалізації учениці сприяє здійсненню нею посередницьких функцій: їй можна доручити допомогу новеньким або виконання будь-яких завдань спільно з ізолюваними учнями класу.

Ставлення учениці до однокласників позитивне, доброзичливе. Це позитивно впливає на міжособистісні контакти та сприяє покращенню взаємостосунків серед однокласників.

Учениця має одного друга у класі, це Ксеня.

Ціннісні орієнтації учениці у системі взаємостосунків з однокласниками сформовані слабо, a same:

- *у дозвільно-ігровій діяльності* на дуже низькому рівні. У зв'язку з тим, що учениця недостатньо відпочиває, потрібно зорієнтувати її на особистісно-розвиваючі форми

проведення вільного часу;

- у *фізично-оздоровчій діяльності* на низькому рівні. Так як учениця через нехтування фізично-оздоровчою діяльністю недостатньо розвивається фізично, необхідно зацікавити її ідеєю фізичного вдосконалення і здоров'я;

- у *художньо-образотворчій діяльності* на низькому рівні. Враховуючи те, що учениця фактично уникає художньо-образотворчої діяльності, їй необхідно прищеплювати естетичний смак, пробуджуючи в неї інтерес до шедеврів мистецтва та літератури шляхом відвідування художніх виставок, музеїв, Важливо залучати її до участі в творчих конкурсах (або їх організації), схвалювати навіть незначні її творчі досягнення;

- у *предметно-перетворюючій діяльності* на дуже низькому рівні. Учениця не любить працювати, в тому числі руками, тому необхідно виховувати в неї цінності предметно-перетворювальної діяльності, розвивати прагнення і здатність працювати, схвалюючи навіть незначні її успіхи;

- у *навчально-пізнавальній діяльності* на дуже низькому рівні. Учениця не любить і не вміє навчатись, тому необхідно звернути особливу увагу на формування у неї цінностей навчально-пізнавальної діяльності;

- у *соціально-комунікативній діяльності* на дуже низькому рівні. Учениця не вміє спілкуватися, схильна до вираженого індивідуалізму, і, можливо, протиставленню себе колективу, тому необхідно звернути особливу увагу на формування у неї цінностей соціально -комунікативної діяльності;

- у *громадсько-корисній діяльності* на дуже низькому рівні. Так як учениця не схильна до суспільно-корисної діяльності, недоцільно залучати її до проведення групових (масових) заходів у ролі організатора, однак вона може виявитися добросовісним виконавцем у сфері громадських доручень, що співпадають з її інтересами;

- у *національно-громадянській діяльності* на низькому рівні. У учениці практично відсутнє почуття патріотизму, любові до Батьківщини, поваги до історії держави, тому необхідно звернути особливу увагу на формування у неї цінностей національно-громадської діяльності;

- у *духовно-катарсичній діяльності* на дуже низькому рівні. Необхідно встановити причини низького рівня розвитку духовно-катарсичної сфери особистості учениці. Це може бути наслідком педагогічної занедбаності (відсутності на даний момент в житті учениці факторів та умов, сприятливих для формування позитивних ідеалів, духовних поривів, інтересу до власної особистості, переживання щодо її цілісності) чи початком процесу формування в учениці деструктивно-асоціальної направленості розвитку. Про останнє можуть свідчити високі показники таких недоліків особистісного розвитку як асоціальність, агресивність, екстернальність, естетична нечутливість, а також статус деструктивного лідера або перебування у групі ризику. В такому випадку необхідно викликати в учениці інтерес до власної особистості, підкреслити її переваги та здібності, розробити систему заходів по залученню учениці до світу позитивних цінностей та пріоритетів.

Особливості психо-соціального розвитку: емоційний стан учениці, як правило, нестабільний, проявляється набагато вище середньої *тривожність*, особливо в ситуаціях

невизначеності та небезпеки. Ученицю потрібно постійно підбадьорювати, заохочувати, висловлювати впевненість в її успіху, можливостях. Щоб подолати скутість, треба допомагати дитині розслаблятися, знімати напруження за допомогою рухливих ігор, музики, спортивних вправ;

- *імпульсивність* виражена на середньому рівні. Це проявляється в особливостях поведінки учениці, а саме схильності діяти час від часу необдумано, за першим спонуканням;

- *агресивність* виражена на рівні нижче середнього. Так як дитина в деяких випадках схильна до проявів агресії, педагогу необхідно розробити ряд корекційних заходів з метою подолання даних проявів. Дитині необхідно пояснити, що існують інші, більш прийнятні форми прояву негативних емоцій. Але в той же час необхідно обов'язково надати дитині можливість емоційної розрядки. Це можуть бути рухливі ігри, спорт, тощо;

- *схильність до нечесної поведінки* виражена на низькому рівні. Дитина, як правило, характеризується довірливістю та відкритістю, але в деяких випадках спостерігаються прояви нечесної поведінки. Це може бути проявом невпевненості в собі чи недовіри до навколишнього середовища. Важливо допомогти дитині знайти правильні способи реагування на оточення, пояснивши, що нечесна поведінка не сприяє покращенню стосунків чи самовідчуття;

- *замкненість* виражена на низькому рівні. Так як учениця проявляє високий рівень комунікативності, легко вступає в контакт з іншими людьми, необхідно створити умови для реалізації даних характеристик. Це можуть бути організаційні чи соціально-комунікативні види діяльності. Але в той же час, необхідно враховувати прояви інтроверсії, що притаманні учениці в деяких ситуаціях. Це, в свою чергу, вимагає диференційованого підходу до її можливостей та розробки корекційних заходів по подоланню проявів замкнутості;

- *невпевненість* виражена на середньому рівні. Необхідно звернути особливу увагу на розвиток у дитини таких якостей, як впевненість в собі, можливість досягти поставлених цілей та завдань; викликати в неї почуття симпатії до самої себе, гордості і самоповаги на основі точнішого знання своїх недоліків;

- *екстернальність* виражена на низькому рівні. Так як учениця має спрямованість на внутрішній локус-контроль, характеризується відповідальністю та послідовністю, педагогу необхідно створити умови, за яких можливе максимальне розкриття якостей особистості учениці. Необхідно підтримувати дану установку і спрямовувати розвиток дитини в найбільш вигідний для неї напрямок;

- *естетична чутливість* учениці знаходиться на рівні вище середнього. У неї спостерігаються глибокі емоційні відгуки при сприйманні об'єктів, яким притаманна естетична та художня цінність.

Духовний розвиток, що є духовним надбанням власного "Я" учениці, яке відображає внутрішній світ особистості, сформований частково, на рівні нижче середнього. Так:

- цінності *сім'ї* в учениці сформовані дуже слабо. Необхідно вивчити характер взаємовідносин учениці з батьками, атмосферу в сім'ї; визначити фактори, що вже призвели до значного порушення їхнього емоційного зв'язку, розробити систему заходів щодо нейтралізації та попередження можливого остаточного розриву відносин;

- *цінності власного здоров'я* учениці дуже слабо сформовані. Слід звернути увагу на безвідповідальне ставлення учениці до власного здоров'я. Для зміни даної установки необхідно сформувати систему заходів щодо включення учениці у фізично-оздоровчу діяльність, враховуючи не тільки практичний (активний спорт), але і духовно-теоретичний аспект (просвітницька робота щодо формування правильного ставлення до здоров'я та цінностей фізичного самовдосконалення);

- оскільки *цінності мистецтва* учениці сформовані дуже слабо, важливо побудувати процес її навчання та виховання так, щоб вона мала можливість достатнього доступу до скарбниці світових шедеврів літератури та мистецтва (організовувати екскурсії до музеїв, на виставки, концерти; обговорення на уроках вражень від побаченого). При цьому слід обов'язково давати необхідні пояснення, оскільки до самостійного розуміння смислу та значення творів літератури та мистецтва учениця ще не готова;

- *цінності праці* учениці сформовані дуже слабо. У зв'язку з цим особливу увагу слід приділити формуванню в учениці позитивного ставлення до праці. Необхідно культивувати в ній відчуття задоволення від самого процесу роботи, сформувати навички планування майбутньої діяльності, що дозволяє досягати наміченого результату з найменшими зусиллями, хвалити ученицю за успіхи та досягнення, пов'язуючи їх з виявленою дбайливістю та цілеспрямованістю;

- *цінності навчання* учениці сформовані дуже слабо. У зв'язку з цим слід звернути увагу на формування в учениці активно-позитивного ставлення до навчання. Дана виховна робота має включати як практичний аспект (формування успішних навчальних навичок), так і морально-психологічний (формування впевненості в цінності навчання як однієї зі складових життєвого успіху). Необхідно культивувати у неї почуття задоволення від самого процесу отримання знання та вміння ними користуватись, формувати навички планування учбової діяльності, що дозволяє досягати наміченого результату з найменшими зусиллями, хвалити ученицю за успіхи у навчанні, пов'язуючи їх з майбутніми професійними та соціальними досягненнями;

- *цінності дружби* учениці сформовані недостатньо. Це означає, що інколи вона може ставитись до дружби дещо прагматично, або в її відносинах з друзями недостатньо відкритості та довіри. У зв'язку з цим бажано провести певну корекцію даної установки, підкреслюючи більш високий статус дружби, її несумісність з мотивацією вигоди та індивідуалізмом;

- *цінності у сфері виконання громадських доручень* частково сформовані. Учениця здатна до зваженого і шанобливого спілкування з іншими людьми, в більшості випадків готова до активної участі у виконанні громадських справ, може проявити ініціативу;

- *ціннісне відношення до своєї держави* повністю сформовано. Воно ґрунтується на почутті любові до свого народу, його звичаїв та обрядів;

- *моральні цінності* учениці сформовані дуже слабо. Слід звернути увагу на прагматизм морально-етичних установок дитини, на її сумніви у користі доброзичливості. Для переконання учениці необхідна певна система корекційних заходів, що включає переконливі аргументи щодо безкорисної діяльності;

Взаємостосунки учениці з батьками в цілому адекватні. Тому класному керівнику бажано:

Частіше залучати ученицю до участі в позакласних заходах з метою стимулювання її до прояву індивідуальності та розвитку в неї соціальної комунікабельності, відповідальності, ініціативності.

Спрямовувати активність учениці на допомогу тим однокласникам, які не встигають у навчанні. Надавати їй можливість бути організатором та куратором колективної діяльності.

Розподіляючи обов'язки між учнями, педагогу варто покласти відповідальність на цю дитину, щоб вона відчувала самостійність, дорослість.

Також слід радитися з вихованкою, цікавитись її думкою, наприклад, з приводу навчальної діяльності, що допоможе учениці відчувати себе значущою та впевненою у власних переконаннях.

Вчителю варто цікавитися точкою зору учениці. У разі незадовільної поведінки намагатися не вдаватися до покарань, а провести з нею бесіду, в ході якої розпитати, чому учениця вчинила саме так, а головне - пояснити причини свого обурення. По можливості створювати на уроках ситуації, де учениця має висловлювати свою точку зору.

Педагогам варто заохочувати активність вихованки, її самостійність. Не слід критикувати особистість учениці, її неуспішність; слід давати оцінку тільки діям та вчинкам; підтримувати у вихованки віру в себе. Навіть якщо учениця проявляє дитячість, не загострювати на цьому увагу, а намагатися знайти риси дорослості та підкреслювати їх. Треба залучати її до позакласної діяльності, наділити вихованку такими обов'язками, де б вона змогла проявити свою творчість, відповідальність, самостійність.

На формування потреби в оволодінні знаннями суттєво впливає ситуація, в якій учениця переживає задоволення від своїх успіхів у навчанні. Для здібних дітей, коли навчання дається легко, ситуація інтелектуального задоволення виникає тоді, коли долається вищий рівень труднощів. Тому вчителям рекомендується пропонувати класу завдання трирівневої складності: творчі, конструктивні, репродуктивні.

У навчальній діяльності значущими є різні прояви активності, а саме:

Збереження здатності діяти після невдачі знаходиться на високому рівні, що становить: 4200 балів. Це означає, що негаразди, невдачі не засмучують ученицю, вона їх забуває і може одразу продовжувати працювати.

Навчальна мотивація учениці знаходиться на високому рівні: 4000 балів, що характеризується високим рівнем сформованості внутрішніх і зовнішніх мотивів, які забезпечують оптимальну мотиваційну основу навчальної діяльності учениці. Вагоме місце в структурі її мотивації посідають внутрішні мотиви, в основі яких лежить задоволення від процесу та безпосередніх результатів навчально-пізнавальної діяльності: пізнавальний мотив (прагнення оволодіти новими знаннями та способами пізнавальної діяльності); мотив самодетермінації (прагнення відчувати себе суб'єктом навчальної діяльності та взаємодії з оточенням); мотив самовдосконалення (прагнення підвищувати власну компетентність, ефективність і майстерність).

Контроль за дією в реалізації навчальної діяльності середнього рівня: 2500 балів. Це проявляється у здатності учениці систематично засвоювати знання, уміння, навички, які потрібні для організації навчально-пізнавальної діяльності, але з орієнтацією на результат своєї діяльності. Рекомендується поточний контроль з боку викладачів.

Виконавська динаміка навчальної діяльності високого рівня: 4100 балів, що проявляється у максимальному використанні ученицею своїх навчальних здібностей.

Результативний компонент навчальної активності знаходиться на високому рівні, що становить: 3700 балів. Учениця високо оцінює результати свого навчання, гарно вчиться і задоволена своїми шкільними досягненнями.

Потенціал навчальної активності учениці знаходиться на дуже високому рівні, що становить: 4400 балів. Це проявляється у позитивному (особистісному, відповідальному) відношенні учениці до навчальної мотивації і характеризується стійкістю та неповторністю мотиваційної сфери; умінні ставити перспективні, нестандартні цілі та реалізовувати їх; умінні переборювати перешкоди при досягненні мети. У навчальній діяльності учениці спостерігається пошук нестандартних способів вирішення навчального завдання, гнучкість і мобільність способів дій, освоєння навчальних дій і вмінь до рівня навичок і звичок культури праці, вихід із навчальної діяльності до самоосвітньої, перехід до творчої діяльності.

Регулятивний компонент навчальної активності знаходиться на рівні вище середнього, що становить: 3350 балів.

Загальна динаміка навчальної активності високого рівня: (3700 балів). Це проявляється у надситуативній активності учениці у розв'язанні навчальних задач. Вона активно поводить на уроках і вдома, робить додаткові завдання за власною ініціативою, уважно ставиться до навчання.

Самооцінка навченості знаходиться на дуже високому рівні, що становить: 4800 балів. Це означає, що учениця характеризується реалізацією пізнавальних здібностей, і в неї є всі передумови до повної реалізації інтелектуального, творчого потенціалу і самореалізації в цілому.

Система сприйняття учениці в цілому мало активна, а саме:

- *зоровий канал сприйняття* активний. Учениця сприймає нову інформацію переважно за допомогою зору. В процесі сприймання і обробки інформації вона добре реагує на яскравість, розмір і колір - його насиченість, контрастність; значення має форма і симетрія. Під час спілкування погляд в основному спрямований в гору, шум практично не заважає;
- *слуховий канал сприйняття* учениці мало активний. У представленні нового матеріалу слід використовувати як невербальні, так і вербальні засоби, роблячи акцент саме на останніх. Необхідно заохочувати діяльність учениці, яка передбачає усне викладення матеріалу, хвалити за досягнуті результати. Необхідно залучати дитину до різноманітних концертів, музичних вистав, до участі в обговоренні вражень від почутого;
- *чуттєвий канал сприйняття* учениці мало активний. Вона краще запам'ятовує матеріал під час руху. Зберігає загальне враження про події. Орієнтується на жести, дотики, власні відчуття та переживання.

Загальний рівень фізичного розвитку Стан фізичного розвитку учениці має значення для формування індивідуального плану занять та фізичних навантажень під час проведення уроків і є маркерною базою для визначення динаміки формування стану здоров'я, а саме:

- *середній зріст* відповідає фізіологічній нормі згідно віку. Без особливостей;
- *середня окружність грудей* має ознаки нормостенічного типу фізичного розвитку і відповідає фізіологічній нормі згідно віку. Без особливостей;

- *нормальні вагові показники*, що є ознакою фізичного здоров'я. Не потребує додаткових рекомендацій;

- *показник індексу Руф'є вище середнього..* Дитина може витримувати вікові фізичні перевантаження і після індивідуального консультування може здійснювати довготривалу фізичну роботу, що має вплив на серцево-судинну систему. В індивідуальному порядку може бути рекомендоване заняття у спортивних секціях, якщо вони вимагають витривалості з боку серцево-судинної системи;

- *третья група здоров'я* характерна для дитини з встановленим діагнозом відповідного хронічного захворювання у стадії компенсації. Дитина потребує комплексних реабілітаційних заходів щодо виявленого хронічного захворювання і займається з урахуванням рекомендацій лікаря.

Згідно результатів медогляду в учениці не виявлено діагнозів або вад фізичного розвитку. Психолого-педагогічні рекомендації створені для класного керівника на основі опитування учнів класного колективу, класного керівника та батьків. Аналіз особистісного розвитку учениці проведено в системі діагностично-проектувального комп'ютерного комплексу "Універсал - онлайн".

Рекомендації використовуються педагогами тільки після перевірки даної інформації практичним психологом навчального закладу.

За конфіденційність даної інформації повну відповідальність несуть класний керівник та практичний психолог даного класу.